

10 gr.

ABC

10 gr.

NOWINY CODZIENNE

Nr. 258 A

Warszawa, czwartek 1 września 1938 r.

Rok XIII

Obniżyć cenę węgla!

W obliczu międzynarodowego kartelu węglowego

Obcy kapitaliści czyhają na nowe zyski

Przed paru tygodniami pisaliśmy o obradach przedstawicieli przemysłów węglowych wszystkich ważniejszych państw europejskich, produkujących węgiel, jakie miały się odbyć w Scheveningen. Na zjeździe tym byli obecni przedstawiciele przemysłu niemieckiego, belgijskiego, francuskiego, holenderskiego, czeskosłowackiego i polskiego.

Jak się obecnie dowiadujemy, dyskusja na tym zjeździe miała charakter ogólny. Przedstawiciele przemysłów poszczególnych krajów informowali się wzajemnie o organizacji przemysłu węglowego w poszczególnych krajach i wymienili dane statystyczne dotyczące przemysłów węglowych.

Jak donosi prasa belgijska, obrady będą podjęte na nowo w połowie września. Mają one dotyczyć spraw konkretnych i doprowadzić do zawarcia kartelu międzynarodowego. Miejsce obrad dotychczas nie zostało ustalone.

SPRAWA KARTELU PRZESADZONA

Podobno jednak sprawa samego zawarcia kartelu międzynarodowego została przesadzona. Organizacja kartelu ma się wzorować na międzynarodowym kartelu stalowym. Mają być więc stworzone dwa organy, a mianowicie: rada i dyrekcja. Kartel ma obejmować reglamentację produkcji w poszczególnych krajach, ustalenie cen na rynkach portowych i ustalenie kwot eksportowych.

Eksport ma się odbywać na rynki, na które się dotychczas odbywa. Ma być tylko usunięta wzajemna konkurencja między krajami eksportującymi, która do tej pory dawała zyski konsumentom.

Wiadomości o międzynarodowym kartelu węglowym mają dla nas ogromne znaczenie. Polska, jak wiadomo, jest jednym z najważniejszych producentów węgla. W Europie polska produkcja węgla w wysokości 30 milionów ton zajmuje 5-te miejsce po Anglii, Niemczech, Rosji i Francji. Zapasy węgla w Polsce są bardzo znaczne, gdyż według dotychczasowych obliczeń sięgają 158 miliardów ton i niewiele tylko ustępują zapasom angielskim i niemieckim.

OBCE KIEROWNICTWO

Samo zawarcie kartelu międzynarodowego może w pewnych okolicznościach być nawet dogodne dla Polski. Pod warunkiem oczywiście, że ci, którzy Polskę będą reprezentować, naprawdę będą dbali o jej interes. Tymczasem

Eksmitowani okupują ratusz

LILLE, 31.8. Władze miały przeprowadzić eksmisję ubogiej rodziny, złożonej z rodziców i 9 dzieci, zamieszkujących chałupę na przedmieściach Lille. Opór biednej rodziny był tak wielki, że musiano zażądać interwencji policji.

Kiedy ją wreszcie eksmitowano, cała rodzina udała się na ratusz i zakwaterowała się w jednej z sal ratuszowych.

przemysł węglowy w Polsce jest w znacznym stopniu w obcych rękach. Udział kapitału zagranicznego w górnictwie i hutnictwie sięga 48 proc., a t. zw. „kapitał polski” jest w istocie bardzo często kapitałem żydowskim. W przemyśle węglowym polskim decydującą rolę odgrywają różni żydzi z Falterem na czele. W tych warunkach konieczna jest ścisła kontrola państwa nad tym, co przedstawiciele przemysłu węglowego będą robili na międzynarodowej konferencji. Z góry trzeba jednak sobie zdać sprawę, że kontrola ta z natury rzeczy będzie miała charakter ograniczony.

Duże obawy wzbudzałyby reglamentacja produkcji. W ten sposób bowiem kapitał międzynarodowy mógłby wpływać w wydatny sposób na wewnętrzne stosunki gospodarcze Polski. W tej sprawie konieczna jest specjalna czujność czynników miarodajnych.

NIE TYLKO DO OBCEJ KIESZENI

Jeśliby się dało w drodze zawarcia kartelu międzynarodowego wpłynąć na podniesienie się ceny eksportowej węgla polskiego, to byłoby to niewątpliwie fakt pomyślny dla naszego życia gospodarczego, pod warunkiem oczywiście, że zyski z tego nie płynęłyby wyłącznie do kieszeni międzynarodowych kapitalistów, ale byłyby równomiernie rozdzielone wśród całego naszego życia gospodarczego. W tych warunkach na wypadek zawarcia kartelu międzynarodowego wysuwają się dwa postulaty: obniżenie cen węgla i poprawienie bytu robotników, pracujących w przemyśle węglowym.

OBNIŻKA CENY WĘGLA

Węgiel jest najważniejszym surowcem w naszym życiu gospo-

darczym. Ceny jego utrzymywane są na wysokim poziomie. Wysokie ceny węgla wpływają na podrożenie kosztów produkcji węgla w Polsce. Konieczność wysokich cen jest przede wszystkim motywowana koniecznością pokrywania strat, jakie daje deficytowy eksport. Z chwilą podniesienia cen eksportowych węgla, argument ten całkowicie odpada.

Obniżenie cen węgla staje się koniecznością, co będzie miało specjalne znaczenie wobec nadchodzącej zimy.

ROBOTNICY MUSZA ZAROBIEĆ

Uregulowanie eksportu w drodze zawarcia międzynarodowego kartelu musi dać również korzyści robotnikom pracującym w przemyśle węglowym. Dotychczas niejednokrotnie żądano od tych robotników znacznych ofiar, motywowanych ciężkim położeniem przemysłu, w którym pracują. Dlatego jest rzeczą sprawiedliwą, by w okresie, gdy następuje poprawa sytuacji przemysłu, zy-

ski z tej poprawy otrzymali również robotnicy.

W każdym razie należy zwrócić baczną uwagę na kierownictwo naszego przemysłu węglowego, by przy okazji zawarcia międzynarodowego kartelu nie zwiększyło jednostronnie zysków zagranicznego kapitału ze szkodą dla całości życia gospodarczego w Polsce.

Nowy kalendarzyk szkolny

Związku Polskiego

narzędziem walki z żydami

Kalendarzyk szkolny Związku Polskiego na rok 1938/39 już się ukazał w sprzedaży. Kalendarzyk w tym roku ukazał się w objętości 128 str. w pięknej okładce, ce-
na gr. 20.

Uwaga: Wszyscy klienci załatwiający sprawy prenumerat w kantorze „ABC” N. Świat 15 (od 8-iej do 19) otrzymują kalendarzyk bezpłatnie.

Pamiętaj wpłacić

prenumeratę ABC
za wrzesień 1938 r.

Krwawe zajścia w Kielcach

Zydzi na czele tłumy zaatakowali lokal Str. Narodowego

KIELCE, 31. 8. W drugim dniu procesu o krwawe zajścia 1-majowe w Kielcach świadkowie obrocy starali się wyrobić alibi oskarżonym, zeznając, że po wzajemnych wrogich okrzykach rzucano z balkonu stronnictwa narodowego ulotki i wtedy tłum obrzucił kamieniami lokal stronnictwa, oraz znajdujących się tam człon-

ków. Wywiązała się wskutek tego wzajemna bójka. Następnie z tłumu padły strzały, a w chwili później na miejscu zajść zjawił się oddział policji i przywrócił porządek.

SOCJALIŚCI I ŻYDZI ATAKOWALI

We środę, pierwszy zeznawał św. Pietrzykowski, który słyszał, jak obok lokalu Stron. Nar. wznoszono okrzyki antypaństwowe. Gdy połowa uczestników minęła lokal, ze środka pochodu odłączyła się grupa osób, która obrzuciła lokal stronnictwa kamieniami, następnie kilka osób z tej grupy zaatakowało kamieniami i laskami podkomisarza Zdankiewicza i wywiadowców. W grupie atakujących, świadek zauważył osk. Tomczyka. Świadek zauważył również luźną grupę wyrostków żydowskich, obrzucających policję kamieniami.

COFNAĆ SIĘ, BO BEDE STRZELAŁ

Najciekawsze zeznania złożył św. Duda, oświadczając, że gdy

pod naporem tłumy brama została wyważona i gdy manifestanci zaczęli wdzierać się na górę, gdzie mieścił się lokal Stronnictwa Narodowego, wówczas stanął na klatce schodowej ze straszakiem w ręku, krzycząc: „Cofnąć się bo będę strzelał”. Duda wystrzelił 5-krotnie, wskutek czego część atakujących położyła się na schodach, a kilku mimo strzałów napierało w dalszym ciągu na lokal, usiłując wtargnąć do wnętrza. Świadek wówczas cofnął się i przed drzwiami lokalu uderzył jednego z nacierających laską w głowę, a sam otrzymał cios od oskarżonego Nowaka, poczym zalał się krwią i resztkami sił zdołał schronić się do lokalu, unikając dalszych ciosów.

Po zeznaniach św. Dudy nastąpiła przerwa, po czym zeznawali świadkowie obrony.

Jako pierwszy zeznawał świadek Stanisław Karpiński, b. poseł P. P. S., który twierdził, że podczas manifestacji pierwszomajowych nigdy spokój nie został zamącony, gdy nie było prowokacji ze strony innych stronnictw politycznych.

Pozostali świadkowie nie ciekawego do sprawy nie wniesli. Na tym przewodniczący zamknął drzwi sądowe.

Przemówienia stron zakończą się dzisiaj i wydanie zostanie wyrok.

Co wiezie Henderson z Londynu do Berlina?

LONDYN, 31.8. Ambasador Henderson o godz. 13 min. 15 udał się do Berlina samolotem holenderskiej linii lotniczej.

W oficjalnych kołach stwierdzają, iż Henderson powraca do Berlina w pełni obzajmiony w najdrobniejszych szczegółach ze stanowiskiem rządu brytyjskiego.

Wiadomości, jakoby ambasador Henderson wiozł z sobą notę rządu brytyjskiego do rządu niemieckiego lub jakoby Chamberlain za jego pośrednictwem wy-

stał list osobisty do kanclerza Hitlera, spotykają się z zaprzeczeniem w kołach oficjalnych. Mimo to wiadomości te uporczywie powtarzają się.

Zainteresowanie rządu brytyjskiego, jak dowiaduje się Reuter, ześrodkowuje się obecnie dokoła bezpośrednich kontaktów pomiędzy władzami czeskimi a przedstawicielami Niemców sudeckich, przy czym wyrażana jest nadzieja, iż kontakty te doprowadzą do pozytywnych rokowań.

Mącenie wody

Jednym z głównych atutów masonerii, jest różnorodność metod, jakie potrafi stosować w swej walce politycznej. Narzędziami świadomości, stają się tu ludzie, należący do rozmaitych kierunków politycznych, często najostrzej z sobą walczących. Wprowadza to niesłychane zamieszanie w społeczeństwie, a wiadomo, że w mętnej wodzie najłatwiej jest różnym tajnym związkom masonskim ryby łowić.

Wystąpienie, które w gruncie rzeczy wyszło na korzyść masonerii, były słynne już rewelacje b. premiera Kozłowskiego, który wymieniwszy parę nazwisk masonów, bez powoływania się na jakieś źródła, zapowiedział rewelacyjne ogłoszenie katalogów masonskich. Po tym przyszedł zaprzeczenia, zapowiedzi skierowania sprawy do sądu. Samych

zaś katalogów jak nie widać, tak nie widać. Cała jednak historia z rewelacjami b. premiera Kozłowskiego w drobnym tylko stopniu przyczyniła się do wyjaśnienia sprawy masonskiej w Polsce, natomiast wnosiła bardzo wiele zamieszania i wiele zagadnień zdołała zaciemnić.

Widzimy więc, że niefortunne i nie dość ostrożne rewelacje wprowadzają jedynie zamieszanie. W ten sposób pomagają one, a nie szkodzą masonom.

Drugą metodą, często przez masonerię stosowaną, jest bagatelizowanie sprawy masonskiej. W tej dziedzinie istnieje szeroko zakrojona współpraca pism o najrozmaitszych kierunkach politycznych. Prym trzymają tu tego rodzaju pisma, jak żydowskie „Wiadomości Literackie” i „katoicka” „Nowa Rzeczpospolita”. Za-

rzut ten postawiliśmy „Nowej Rzeczypospolitej” po jej artykułach, w którym zesławia sprawę masonerii z „Tuzinką” i przyszczyca. Odpowiedź na te zarzuty, jak donosiła „Nowa Rzeczpospolita”, mamy otrzymać po 6-ciu tygodniach, które widocznie są potrzebne temu pismu na zebranie materiału, które mogłyby je oczyścić od zarzutu popierania masonerii.

Nie chcemy w tej chwili przesądzać, czy poszczególni ludzie, czy pisma, które w taki, czy inny sposób stają się narzędziami taktyki masonskiej, działają jedynie w naiwności politycznej, czy też są świadomymi narzędziami. Aby odpowiedzieć na to pytanie, trzeba byłoby posiadać rozgałęziony aparat wywiadowczy, któryby z całą pewnością mógł ustalić najrozmaitsze kontakty i związki masonskie. W tej chwili jednak nie jest to sprawa najistot-

niejsza. Często bowiem nieświadome narzędzia oddają większą usługę od świadomych agentów.

Społeczeństwo polskie w swej walce przeciwko masonerii, musi przede wszystkim dążyć do wyjaśnienia zagadnienia. Przede wszystkim chodzi o wyjaśnienie metod działania masonerii, o wyjaśnienie celów, jakie w danej chwili masoneria sobie stawia, o zdanie sprawy z narzędzi, jakimi się w danej chwili posługuje. Natomiast z całą ostrością należy się przeciwstawiać wszelkim próbom zamazywania zagadnienia masonerii, wprowadzania zamieszania, gdyż w tej chwili mącenie wody politycznej może leżeć jedynie w istotnym interesie masonerii. Dlatego ktokolwiek i w jakikolwiek sposób dokonywał tych prób, powinien się spotkać z wyraźnym potępieniem społeczeństwa. J. K.

Od administracji

Biura Administracji ABC, Al. Jerozolimskie 121, od dnia 1-go września r. b. czynne będą w godzinach 9 — 16.

Gdziny urzędowania w kantorze, Nowy Świat 15 m. 1, pozostają bez zmiany i trwają od godziny 8 do 19 bez przerwy.

Wzrost zachmurzenia od zachodu

Przewidywany przebieg pogody w dniu 1. 9. 38 r.: W dzielnicach zachodnich pochmurno, przelotne deszcze i chłodniej. Podstawa chmur niskich około 200 m. Umiarkowane i porywiste wiatry z kierunków zachodnich.

Na pozostałym obszarze kraju jeszcze dość pogodnie, jednak w Polsce środkowej stopniowy wzrost zachmurzenia i słabnięcie od burz, Umiarkowane wiatry południowe i południowo-wschodnie.